Крила України

Друкований орган Міністерства оборони України

№ 23 (842)

6 – 10 червня 2016 року

e-mail:krula_ukr@i.ua

Передплатний індекс – 22242

На варті неба України!

Президент затвердив Стратегічний оборонний бюлетень України

3 стор.

За крок до самостійних польотів

2 стор.

Їхній подвиг забуттю не підлягає

8-9 стор.

П'ятикурсників екзаменує командувач

4 стор.

"Анаконда-2016": в ході денних та нічних стрільб завдання виконано на "відмінно"!

Військовослужбовці окремої десантно-штурмової бригади ВДВ ЗС України беруть активну участь у навчанні "Анаконда-2016" на полігоні Нова Демба у Польщі.

Для особового складу окремої десантно-штурмової бригади, який цього разу представлений взводом, що використовує броньовані машини "Хаммер" із встановленими на них кулеметами ДШК та особистою штатною зброєю, ці навчання стали першими такого масштабу, оскільки до них залучено майже 31 тисячу військовослужбовців з 23 країн та понад 3000 одиниць техніки.

– Ці навчання є одним із найважливіших елементів налагодження взаєморозуміння між військовими різних країн. Ми разом виконуємо завдання з військовослужбовцями інших держав, при цьому здобуваємо важливий досвід в обстановці, максимально наближеній до бойової. Знання зайвими не бувають, і нам є чого повчитися. Думаю, що і нашим іноземним партнерам теж корисно попрацювати з нами, оскільки нам теж є і що показати, і чого навчити, – наголосив капітан ВДВ Юрій Руденко.

Взвод українських десантників вже взяв практичну участь у денних та нічних стрільбах. Всі завдання виконано на "відмінно"!

Навчання "Анаконда – 2016" триватимуть до 17 червня.

Гаряча лінія "Крила України" (0432) 59-60-48 65-22-048

Іван Руснак: “Стратегічний оборонний бюлетень має на меті реалізацію воєнної політики України та розвитку сил оборони до кінця 2020 року”

Восьмого червня перший заступник Міністра оборони України Іван Руснак зустрівся з фахівцями Департаменту воєнної політики та стратегічного планування Міністерства оборони України – розробниками Стратегічного оборонного бюлетеня.

Під час зустрічі перший заступник глави вітчизняного оборонного відомства нагадав, що днями Президентом України – Верховними Головнокомандувачем ЗС України було схвалено Стратегічний оборонний бюлетень України. Цей документ є дорожньою картою реформування Міністерства оборони, Збройних Сил України та інших військових формувань, на які покладено завдання із захисту нашої держави.

Іван Руснак підкреслив, що проект цього надзвичайно важливого документа було розроблено Міністерством оборони за результатами оборонного огляду, проведеного в Україні протягом 2014-2016 років з урахуванням рекомендацій вітчизняних та іноземних експертів та радників.

– Розробка Стратегічного оборонного бюлетеня обумовлена наявністю воєнної загрози з боку Російської Федерації, яка має довгостроковий характер та вимагає підвищення рівня обороноздатності держави, а також необхідністю запровадження сучасних стандартів і принципів керівництва обороною, прийнятих у державах-членах НАТО, – зазначив Іван Руснак.

Перший заступник Міністра оборони підкреслив, що реалізація положень Стратегічного оборонного бюлетеня сприятиме посиленню демократичного цивільного контролю за силовими структурами держави, ефективному використанню ресурсів, які виділяються на потреби оборони, та надасть можливість завершити системне реформування Міністерства оборони, Збройних Сил України та інших військових формувань.

На завершення заходу Іван Руснак нагородив військовослужбовців та працівників Департаменту воєнної політики та стратегічного планування Міноборони відомчими відзнаками оборонного відомства.

У Харкові відзначили річницю з дня народження видатного українського аса Івана Кожедуба

У Харківському університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба відзначили річницю з дня народження видатного українського аса, легендарного льотчика, тричі Героя Радянського Союзу маршала авіації Івана Микитовича Кожедуба.

З нагоди чергової річниці з дня народження видатного воєначальника, ім’я якого носить видовий військовий виш, в університеті відбувся урочистий мітинг. Під час заходу за сумлінне виконання службових обов’язків військовослужбовці та працівники Збройних Сил України були заохочені начальником університету.

Наприкінці мітингу особовий склад ХУПСу вшанував пам’ять всіх загиблих під час проведення антитерористичної операції хвилиною мовчання та поклав квіти до пам’ятника Івану Кожедубу.

Тренування з прицілом на перспективу

27 травня у Командуванні Повітряних Сил Збройних Сил України відбулися роздільні штабні тренування за участю особового складу структурних підрозділів органу військового управління виду Збройних Сил.

Основною метою заходу, керівництво яким здійснював начальник штабу – перший заступник командувача Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-майор Артур Артеменко, було удосконалення взаємодії та досягнення злагодженості дій особового складу структурних підрозділів за різних умов обстановки у ході ведення операцій, бойових дій.

Зазначені тренування проводилися позапланово, з відпрацюванням навчальних питань щодо нарощування оперативних спроможностей особового складу центрів основного командного пункту Повітряних Сил, підвищення їх практичних навичок у відпрацюванні алгоритмів бойової роботи.

Основна увага при цьому зосереджувалась на проведенні оперативних (оперативно-тактичних) розрахунків, моделюванні та розіграшу можливих ситуацій ведення бойових дій, з подальшим всебічним обгрунтуванням та прийняттям управлінських рішень з реагування на можливі зміни обстановки.

За словами начальника штабу – першого заступника командувача Повітряних Сил генерал-майора Артура Артеменка, проведення зазначеного заходу дало можливість відпрацювати певні методики з удосконалення якісного та дієвого планування заходів оперативної підготовки і виключення дублюючих функцій. Це загалом у подальшому позитивно впливатиме на якість та оперативність прийняття управлінських рішень за різних умов обстановки бойових дій та продовжить процес адаптування системи управління авіації і протиповітряної оборони до вимог нових керівних документів з подальшим переходом на удосконалену організаційно-штатну структуру.

У ході проведення роздільних штабних тренувань особовий склад структурних підрозділів Командування Повітряних Сил Збройних Сил України значно вдосконалив свої практичні навички та вміння з опанування функціональних обов’язків у перспективних організаційно-штатних структурах.

Мінус один

Безпілотні літальні апарати, які російський агресор використовує для ведення бойових дій на сході України, є грізною зброєю, до якої українські воїни дуже серйозно ставляться.

Адже усі розуміють, що БПЛА є ідеальним засобом корегування вогню як потужних артилерійських систем, так і мінометних розрахунків. Про боротьбу з БПЛА ми детально розповідали у “Крилах України” кілька номерів тому. У матеріалі йдеться про протиповітряну оборону в зоні антитерористичної операції й розповідається про те, чому в квазі-республіках досі не з’явилась власна авіація. Не з’явилася тому, що маємо досить потужну ППО, здатну знищувати на будь-якій висоті як великі цілі, так і малогабаритні безпілотні літальні апарати, що ведуть повітряну розвідку.

Командир зенітного дивізіону, чий підрозділ несе бойове чергування у Луганській області, нещодавно привітав своїх підлеглих із черговим збитим БПЛА. Варто зазначити, що польотів ворожих безпілотників значно поменшало, у цьому році це перша “пташка”, ймовірно типу “Орлан”. Пошуки цього БПЛА поки тривають, адже місцевість та умови пошуковій групі зовсім не сприяють.

Однак зенітники точно знають, що поцілили. Об’єкт виявили на малій висоті на відстані близько 10 км, а знищили уже в п’ятикілометровій зоні.

За словами командира дивізіону, випадок дещо розворушив особовий склад, підняв бойовий дух, а головне – розуміння, що вони тут стоять недарма і кожен такий влучний пуск може зберегти десятки життів наших піхотинців.

Юрій Ігнат.
“Крила України”.

За крок до самостійних польотів

На аеродромі навчально-авіаційної бригади поблизу Харкова продовжується інтенсивне практичне навчання курсантів третього курсу Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба. Льотну практику третьокурсники відпрацьовують на навчально-бойових літаках Л-39 “Альбатрос”.

– Наразі хлопці піднімаються в повітря разом з льотчиками-інструкторами, а вже через тиждень їм доведеться вперше у житті виконати самостійний політ, – розповідає командир навчальної бригади. – Уже сьогодні кожен з курсантів має більше 20 годин нальоту, і цей показник ми щоразу збільшуватимемо.

Комбриг повідомив, що у повітрі курсанти відпрацьовують польоти по колу, в зону на простий пілотаж на середній висоті та інші завдання.

За словами льотчиків-інструкторів, третьокурсники мають хорошу теоретичну та практичну підготовку і під час польотів не допускають значних помилок. Тому є сподівання, що до самостійних вильотів наступного тижня буде допущений кожен курсант.

Дмитро Чалий.

Президент затвердив Стратегічний оборонний бюлетень України

Президент Петро Порошенко підписав Указ "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 травня 2016 року "Про Стратегічний оборонний бюлетень України".

Глава держави постановив увести в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 травня 2016 року "Про Стратегічний оборонний бюлетень України", яким схвалив відповідний документ.

Стратегічний оборонний бюлетень України є документом оборонного планування, що розроблений за результатами оборонного огляду з метою визначення основних напрямів реалізації воєнної політики України та розвитку сил оборони до кінця 2020 року.

Бюлетень спрямований на забезпечення практичної реалізації положень Воєнної доктрини України та Концепції розвитку сектору безпеки і оборони України, визначає стратегічні й оперативні цілі оборонної реформи та очікувані результати їх досягнення з урахуванням актуальних воєнно-політичних загроз та викликів. Визначає шляхи досягнення цілей оборонної реформи, зокрема щодо збільшення спроможностей сил оборони, активну участь у реалізації Спільної безпекової і оборонної політики Європейського Союзу та активне співробітництво з НАТО з досягненням критеріїв, необхідних для набуття повноправного членства в Організації Північноатлантичного договору.

Стратегічний оборонний бюлетень слугуватиме дорожньою картою оборонної реформи з визначенням шляхів її впровадження на засадах і принципах, якими керуються держави – члени НАТО.

На основі Стратегічного бюлетеня розробляються та реалізуються Державна програма розвитку ЗСУ, державні програми розвитку інших складових сил оборони, державні цільові оборонні програми, спрямовані на створення нових та модернізацію існуючих систем, комплексів і зразків озброєння та військової техніки, будівництво важливих військових об'єктів, розв'язання інших проблем у сфері оборони.

Комітетом реформ Міністерства оборони України та Збройних Сил до підготовки Стратегічного бюлетеня України були залучені центральні органи виконавчої влади, наукові установи, громадські організації, вітчизняні та іноземні експерти з питань оборони, у тому числі експерти Спільної робочої групи Україна – НАТО з питань воєнної реформи високого рівня та представники Офісу зв'язку НАТО в Україні.

Відповідно до Указу, Кабінету Міністрів України необхідно забезпечити розроблення та внесення в установленому порядку законопроектів та програмних документів, спрямованих на реалізацію положень Стратегічного оборонного бюлетеня України.

Контроль за виконанням Указу покладено на Секретаря Ради національної безпеки і оборони України.

Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Перший заступник Секретаря РНБО України Олег Гладковський взяв участь у засіданні Спільної групи Україна-НАТО з оборонно-технічного співробітництва

Перший заступник Секретаря Ради національної безпеки і оборони України Олег Гладковський на чолі української делегації взяв участь у черговому засіданні Спільної робочої групи Україна-НАТО з оборонно-технічного співробітництва (СРГО) у Львові.

Делегацію НАТО очолив помічник Генерального секретаря НАТО з оборонних інвестицій Патрік Оруа. У заході також взяли участь представники Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил України, Державного концерну "Укроборонпром" та Офісу зв'язку НАТО в Україні.

Під час засідання сторони обговорили нинішній рівень оборонно-технічного співробітництва Україна-НАТО, заходи у рамках Трастового фонду НАТО з реформування системи логістики та стандартизації і реалізації програми модернізації системи зв'язку та автоматизації управління військами, перспективи виробництва військової техніки в Україні відповідно до стандартів Альянсу. Учасники заходу також обговорили плани поглиблення співпраці, зокрема допомогу з боку НАТО у рамках реалізації національних програм із розвитку ОПК у найближчий період.

Учасникам засідання було презентовано напрацювання у частині безпеки повітряного простору, представлено результати діяльності підприємств ОПК, зокрема ДП "Укроборонпром".

Делегація НАТО представила попередні результати дослідження "Протидія гібридній війні".

"Дозвольте, перш за все, подякувати представникам Організації Північноатлантичного договору за невпинну підтримку нашої держави – починаючи з обміну досвідом і завершуючи безпосередньою військово-технічною допомогою Україні. Програми в рамках Трастових фондів НАТО, створених з метою допомоги оборонним спроможностям нашої держави, суттєво допомагають Україні у реформуванні ОПК відповідно до західних стандартів. Це, своєю чергою, сприяє поглибленню кооперації з компаніями країн-учасниць Альянсу. Сподіваюся, що найближчим часом ми разом не лише визначимо чіткі шляхи адаптації системи контролю якості продукції вітчизняного ОПК до системи гарантування якості озброєння та техніки НАТО, а й розпочнемо їх застосовувати. Наголошую, розвиток повномасштабного партнерства з Організацією Північноатлантичного договору є пріоритетом для України", – зазначив у виступі О.Гладковський.

Він висловив впевненість, що результати спільної роботи в рамках СРГО сприятимуть зміцненню безпеки Євроатлантичного простору та досягненню нашою державою необхідних критеріїв майбутнього членства в Організації Північноатлантичного договору.

Міноборони в ініціативному порядку розроблено проект Закону стосовно посилення соцзахисту військовослужбовців та членів їх сімей

"Міноборони в ініціативному порядку розроблено Проект Закону "Про внесення змін до статті 12 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей". Про це 8 червня під час брифінгу для представників ЗМІ повідомив директор Департаменту соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України полковник Валентин Федічев.

Законопроектом пропонується врегулювати питання щодо надання військовослужбовцям рядового, сержантського і старшинського складу військової служби за контрактом права на отримання грошової компенсації за піднайом (найом) жилого приміщення (що передбачено чинним законодавством для інших категорій військовослужбовців).

За його словами цей Законопроект опрацьовано з метою усунення соціальної несправедливості, яка існує в частині надання військовослужбовцям права на отримання грошової компенсації за піднайом (найом) жилого приміщення. Відповідно до чинної редакції статті 12 Закону така компенсація передбачена лише для військовослужбовців офіцерського складу.

У зв'язку з недостатньою кількістю спеціально пристосованих казарм та сімейних гуртожитків, в яких повинні розміщуватись військовослужбовці рядового, сержантського та старшинського складу військової служби за контрактом, значна кількість цієї категорії військовослужбовців змушені вирішувати житлове питання за рахунок власних коштів та можливостей.

Директор Департаменту соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України повідомив, що із затвердженням нової редакції Воєнної доктрини України та збільшенням чисельності Збройних Сил України до 250000, що визначено Законом України "Про чисельність Збройних Сил України", будуть розгорнуті нові з'єднання у місцях, де відсутній житловий фонд. У зв'язку з цим питання надання грошової компенсації набуває ще більшої актуальності.

– Запровадження відповідної компенсації як додаткової гарантії соціального захисту сприятиме комплектуванню військових частин та підрозділів Збройних Сил України зазначеною категорією військовослужбовців, особливо в місцях розгортання нових з'єднань, – наголосив полковник Валентин Федічев.

Згідноіз проведеними розрахунками введення в дію проекту Закону України потребуватиме додаткових витрат з Державного бюджету України орієнтовно в сумі 762 106,0 тис. грн на рік. З них – 460 млн 633 тис. грн – потреба Збройних Сил України.

Міністерством фінансів України законопроект погоджено із зауваженнями, оскільки, за даними головних розпорядників коштів, на виплату зазначеної грошової компенсації офіцерському складу у Державному бюджеті України на 2016 рік враховано 333,2 млн грн та заявлено додаткову потребу в коштах понад 400 млн грн.

Тож, на думку Мінфіну пропозиція щодо розширення кола отримувачів грошової компенсації за піднайом (найом) жилих приміщень є передчасною. Проте запровадження зазначеної норми потребує негайної реалізації. Слід зазначити, що в умовах розвитку Збройних Сил України створення нової професійної армії, чисельність військовослужбовців рядового, сержантського та старшинського складу військової служби за контрактом постійно збільшується.

– Тому, на виконання вимог Регламенту Кабінету Міністрів України, з метою врегулювання розбіжностей щодо згаданого законопроекту 13 червня під головуванням заступника Міністра оборони України з питань європейської інтеграції Ігоря Долгова відбудеться міжвідомча нарада, після чого законопроект буде направлено до Мін'юсту для проведення правової експертизи та подано до Кабінету Міністрів України у встановленому порядку, – зауважив полковник Валентин Федічев.

На завершення брифінгу офіцер акцентував увагу присутніх на тому, що опрацювання зазначеного законопроекту визначено у Плані пріоритетних дій Уряду на 2016 рік.

П’ятикурсників екзаменує командувач

Нинішнього тижня у курсантів-льотчиків випускного курсу Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба закінчився найскладніший і найвідповідальніший етап підготовки у стінах навчального закладу. Протягом трьох місяців на базі Спеціалізованого центру бойової підготовки авіаційних фахівців та бригади тактичної авіації імені генерал-лейтенанта ім. Василя Нікіфорова вони брали участь у льотному зборі, під час якого, власне, і завершили опанування програми льотного навчання.

Варто зазначити, що цьогорічний льотний збір був особливим як для керівництва навчального закладу, адже вперше він проводився на базі бойової частини, так і п’ятикурсників льотного факультету ХУПСу, які вперше за історію військової авіації України виконали самостійні вильоти на штурмовиках Су-25 та винищувачах МіГ-29 і після випуску прибудуть до бойових частин вже перенавченими на базовий тип літака. Відтак, можна лише уявити те, наскільки інтенсивним та складним щодо організації й забезпечення був льотний збір.

Завдяки цільовому виділенню авіагасу, чіткій організації польотів та підвищеній увазі до заходу Командування Повітряних Сил й керівництва ХУПСу, залученню до навчання п’ятикурсників кращих льотчиків-інструкторів Повітряних Сил, керівництва Центру та авіабригади, курсанти у відносно стислі терміни досягли належного рівня підготовки на бойових літаках. Коли дозволяла погода, протягом лише тижня із курсантами проводили по чотири льотні зміни. Кожен із них за три місяці налітав близько сорока годин, що за роки незалежності є абсолютним рекордом. До слова, випускники минулих років досягали подібних результатів, як правило, за два-три роки.

За оцінками керівництва льотного збору, мети заходу досягнуто. Програму льотного навчання виконано у повному обсязі. Майбутні випускники здатні не лише літати по колу, в зону на простий пілотаж, по маршруту на середніх та малих висотах у простих метеоумовах, чим, власне, й обмежувався рівень льотної підготовки у минулі роки, а й отримали навички ведення повітряного бою з ударними літаками, проведення атак наземних цілей з простих видів маневру. Крім того, майбутні випускники підготовлені до виконання низки завдань й у складних метеорологічних умовах.

Закономірним підсумком інтенсивної льотної роботи протягом трьох місяців став іспит з льотної підготовки, під час якого кожен із курсантів здійснив по два вильоти. Перший – з інструктором, де перевірялись техніка пілотування та навігація. Другий – самостійний на бойове застосування.

За ходом цієї підсумкової льотної зміни особисто спостерігав глава вітчизняного оборонного відомства генерал армії України Степан Полторак. Перед початком заходу за проявлені під час збору майстерність, професіоналізм та особисті досягнення у льотній підготовці кращим курсантам та льотчикам-інструкторам Міністр оборони України вручив наручні годинники.

Під час іспиту з льотної підготовки рівень вишколу курсантів перевірив командувач Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-лейтенант Сергій Дроздов. Він особисто виконав політ з одним із курсантів на літаку МіГ-29УБ, за результатом якого надав схвальний відгук щодо рівня льотної підготовки молодого пілота. Варто додати, що такі ж високі оцінки за іспит отримали й решта майбутніх випускників. Більша частина спромоглася його подолати з відмінною оцінкою. Трієчників нинішнього року не було. А це дає цілком закономірні підстави стверджувати, що вже за кілька тижнів лави бойових частин поповняться якісно підготовленими молодими пілотами.

Наш кор.

Операція завершилась. Готуємось до нової

7-8 червня у Вінниці перебувала делегація Військово-повітряних сил Королівства Данія у складі начальника відділу міжнародних операцій Командування ВПС підполковника Жана Дама та начальника відділу, відповідального офіцера у Командуванні ВПС Королівства Данія за підготовку та проведення операції "Північний сокіл" майора Пера Дженсена.

Під час візиту відбулась низка зустрічей з представниками Командування Повітряних Сил Збройних Сил України, в ході яких сторони підбили підсумки проведення спільної операції "Північний сокіл – 2016" та обговорили перспективні напрямки двостороннього співробітництва.

Так, 7 вересня на базі авіаційної бригади транспортної, що у Гавришівці, відбувся спільний брифінг, на якому виступив заступник начальника авіації Командування Повітряних Сил ЗС України полковник Олександр Кулібаба. Офіцер подякував своїм датським колегам за успішно проведену спільну операцію та нагадав, що саме тут у 2008 році, у залі для брифінгів авіаційного з'єднання, відбулась перша зустріч представників Повітряних Сил України і Королівства Данії, яка дала початок багаторічній і плідній співпраці двох країн у сфері військових транспортних перевезень.

У свою чергу підполковник Жан Дам від імені командування ВПС Королівства Данія виказав слова вдячності українській стороні за якісне виконання завдання та висловив сподівання, що співробітництво між українцями і датчанами буде тривати і надалі.

Після короткого підбиття підсумків цьогорічної операції, українські та датські військові розглянули питання щодо готовності авіаційної та іншої техніки, задіяної до проведення майбутньої операції, її особливостей і завдань.

За словами майора Пера Дженсена, у наступному році з авіабази Туле до станції Норд в рамках проведення операції "Північний сокіл – 2017" планується перевезти 1 млн літрів пального, а також інших вантажів, вкрай потрібних для функціонування полярників. З цією метою попередньо заплановано виконувати по 2 вильоти транспортника Іл-76 на день (загалом – 36 літако-вильотів).

Також обговорювалась можливість доставки у зворотному напрямку металобрухту, який за багато років накопичився на станції Норд у великій кількості. З цією метою на північ Гренландії планується доправити спеціальну техніку, яка попередньо буде спресовувати відпрацьоване обладнання для можливості його завантаження у вантажний відсік літака.

8 червня сторони попередньо погодили окремі деталі операції та обмінялись пропозиціями, які згодом будуть доведені до керівництва Повітряних Сил обох країн.

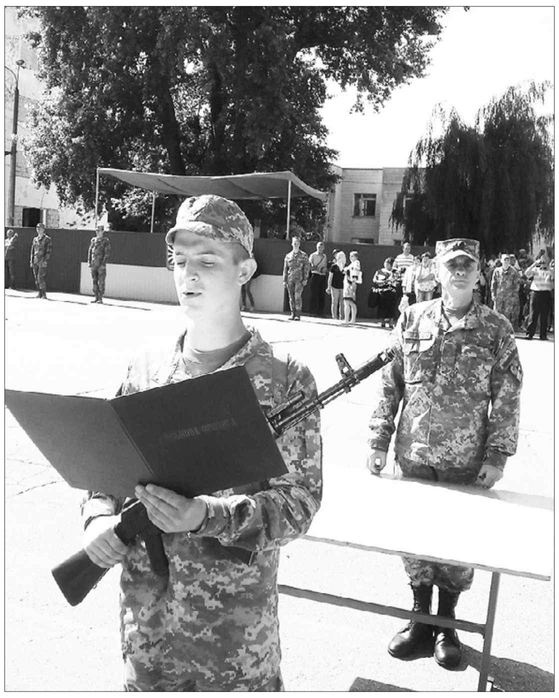
Варто додати, що за підсумками зустрічі сторонами буде підписано проект технічної угоди щодо участі у спільній операції "Північний сокіл-2017", яка запланована на 15 березня – 11 квітня 2017 року.

Андрій Яцик.
"Крила України".
Фото автора.

У Повітряних Силах поповнення

У Василькові 215 військовослужбовців строкової військової служби призову "Весна-2016" та близько 40 військовослужбовців військової служби за контрактом склали Військову присягу на вірність українському народу.

Командир Повітряного командування "Центр" – заступник командувача Повітряних Сил Збройних Сил України – полковник Анатолій Кривоножко, голова Васильківської районної державної адміністрації Владислав Одинець, помічник Васильківського міського голови Володимир Гурєєв, керівний та особовий склад навчального центру, представники духовенства, рідні та близькі привітали новобранців зі знаменною подією у їхньому житті.

– Сьогодні ви свідомо присягнули на вірність українському народу! Несіть це високе звання з честю та гідністю, цініть та примножуйте славні бойові традиції і героїчні вчинки військових минулих поколінь, звитягу, мужність та героїзм воїнів сьогодення, – зазначив у виступі полковник Анатолій Кривоножко.

Після складання Військової присяги настоятель Свято-Покровського храму отець Олег провів ритуал освячення молодих воїнів.

Завершився урочистий захід зустріччю керівного складу з батьками молодих солдатів. Офіцери відповіли на численні запитання, а також розповіли про умови проходження служби та життєдіяльність Об'єднаного навчального центру Повітряних Сил Збройних Сил України.

Прес-центр Повітряного командування "Центр".

Вони вистояли та повернулись, але, на жаль, не всі…

У Василькові зустрілися бойові побратими, які у складі чергової ротації зведеного загону Повітряних Сил разом боронили рідну землю на Донеччині.

Рік тому на плацу військової частини їх зустрічали з квітами і оплесками рідні, кохані, друзі та колеги по службі.

Під керівництвом досвідченого командира полковника В'ячеслава Хлопячого загін зумів відстояти позицію "Зеніт" та виконати бойове завдання.

Шквальний вогонь та постійні артелерійські обстріли ворожих військ не зламали бойовий дух та силу волі воїнів зведеного загону.

45 діб вони вистояли та повернулись, але, на жаль, не всі…. Бойові втрати – п'ять чоловік. Сержант Василь Путаненко, солдати Дмитро Гура, Олексій Вовченко, Олександр Тищенко і Богдан Гончаренко поклали своє життя за світле майбутнє України.

В розташуванні бригади тактичної авіації, на Алеї пам'яті, присутні хвилиною мовчання вшанували загиблих воїнів та поклали живі квіти.

Кожна зустріч для них – це важкі спогади про те, що пережили, перебуваючи на передовій, це біль і смуток за побратимами, які ніколи не повернуться до рідного дому.

Але гарт, здобутий в бою, залишився у кожному з них, і вони готові знову і знову боронити рідну землю від ворожої агресії. Їх об'єднала війна, вона вийняла на поверхню найкращі риси українського захисника – честь, жертовність, волю, незламність і патріотизм!

Прес-центр Повітряного командування "Центр".

Азербайджан планує налагодити складання літаків Ан-178

6 червня 2016 р. на ДП "Антонов" відбулася зустріч керівництва підприємства з Президентом ЗАО "Азербайджан Хава Йоллари" – AZAL Джахангіром Аскеровим та іншими керівниками компаній Азербайджану. Обговорювалося коло питань щодо подальшого розвитку співробітництва за програмою багатоцільового транспортного літака Ан-178.

Від імені уряду Азербайджану пан Аскеров заявив про наміри країни щодо налагодження виробництва Ан-178: "Ми є стартовими замовниками цього літака. Ми уклали відповідну угоду в день першого зльоту літака 7 травня 2015 р. Потім – ретельно спостерігали за його презентаціями в Дубаї, Парижі, Берліні. Наразі – слідкуємо за випробуваннями. Перші дві машини ми маємо отримати в 2018 році, решту вісім – пізніше, за згодою сторін. Вважаю, що до середини 2018 року, коли ми одержимо перший Ан-178, в Азербайджані вже будуть підготовлені виробничі потужності для складання цього літака".

Коментуючи свій вибір на користь Ан-178, він зазначив: "Ми маємо багатий досвід експлуатації літаків Ан-12. Це гарна машина, але до сьогодні її ресурси вичерпано. Тому ми маємо замінити Ан-12 сучасними транспортниками. На ринку в цьому класі, крім Ан-178, представлено бразильський KC-390, але Ан-178 влаштовує нас більше, зокрема, своєю ціною. "Антонов" зробив літак, який задовольняє найсучаснішим стандартам та вимогам. До того ж, він значно перевершує свого попередника (Ан-12) за характеристиками".

Президент ДП "Антонов" Михайло Гвоздьов зауважив: "Ми дуже цінуємо готовність Азербайджану розвивати співробітництво за програмою Ан-178. Мова йде про налагодження кінцевого складання літаків в цій країні. Безперечно, українські компанії будуть брати участь у виготовленні Ан-178 на умовах кооперації". Відомо також, що першу передоплату азербайджанці вже внесли. Втім, скільки саме, наразі тримається у таємниці.

"Укроборонпром" домовився про нові спільні проекти з Казахстаном

ДК "Укроборонпром" домовився з керівництвом Міністерства оборони та силових структур Республіки Казахстан про нові спільні проекти. Домовленостей було досягнуто у рамках оборонної виставки "KADEX-2016".

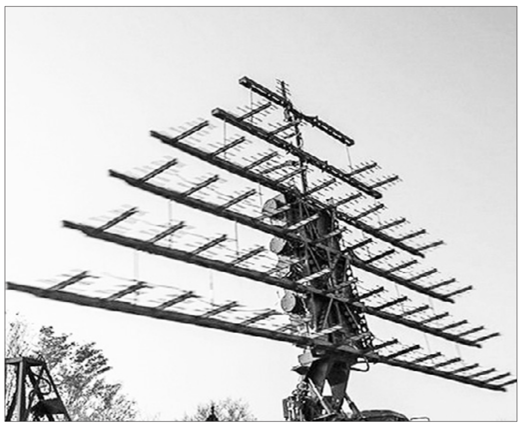
Делегація "Укроборонпрому" на чолі з заступником генерального директора Артуром Херувімовим обговорили стан виконання поточних контрактів з Казахстаном.

"Казахстан є надійним та стратегічним партнером України у сфері військово-промислового комплексу. Нині ми розширюємо нашу співпрацю та готуємо нові спільні проекти в авіаційній, бронетанковій та морській галузях ОПК", – зазначив Артур Херувімов.

На "KADEX-2016" Держконцерн представив найкращі розробки вітчизняного ОПК. Українська експозиція складалась з макетів нових зразків бронетанкової техніки та легендарної БМ "Оплот", авіаційної та морської вітчизняної техніки.

Стенд "Укроборонпрому" відвідали перший заступник Міністра оборони – начальник Генерального штабу ЗС РК генерал-полковник С.Жасузаков та командування усіх родів військ Збройних сил Казахстану.

В Україні реалізуються проекти щодо створення нових РЛС

На казенному підприємстві "Науково-виробничий комплекс "Іскра" (КП НВК "Іскра") успішно просуваються проекти зі створення метрової РЛС МР-18 та твердотільної модифікації РЛС 80К6Т з активною цифровою фазованою антенною решіткою (ЦФАР).

Про це в інтерв'ю Defense Express повідомив заступник директора КП НВК "Іскра" з науки В'ячеслав Траілін.

"Ми рухаємося суворо за наміченим графіком. На 2016 рік заплановано завершення виготовлення зразків МР-18 та 80К6Т. Всі складові частини цих радіолокаційних станцій виготовлені, відрегульовані, пройшли випробування, та зараз проводиться фінальне складання цих РЛС", – заявив представник КП НВК "Іскра".

За словами представника КП НВК "Іскра", РЛС були спроектовані з урахуванням сучасних вимог та придатні для експлуатації в різних кліматичних поясах. Вироби будуть відрізнятися високим ступенем надійності, здатністю роботи на великих висотах, можливістю транспортування різними видами транспорту.

Крім того, РЛС виробництва КП НВК "Іскра" характеризуються високими тактико-технічних показниками і можливостями їх використання, які за більшістю параметрів випереджають найближчих конкурентів. Зокрема, РЛС 80К6Т дозволяє виявляти цілі з ЕПР 2х2 на дальності до 450 км. Крім того, конструкція РЛС дозволяє проводити її модернізацію з розвитком супутніх технологій, що сприяє суттєвому продовженню життєвого циклу виробів і зменшенню експлуатаційних витрат.

Довідка:

80К6Т – 3-координатна високопотенційна РЛС кругового огляду з широкими можливостями щодо виявлення та вимірювання координат різних типів цілей, здатна працювати в умовах впливу різних перешкод. Ця РЛС належить до типу GCI (за класифікацією НАТО).

МР-18 – це 2-координатна високопотенційна РЛС кругового огляду з можливістю виявлення об'єктів виконаних за технологією "стелс".

Defense Express.

В Україні представили ударний безпілотник-камікадзе "Ятаган-2"

Під час демонстрації і випробування безпілотних літальних апаратів на Гончарівському полігоні була представлена нова модель українського ударного безпілотного апарата "Ятаган-2".

Безпілотний літальний апарат "Ятаган-2" розроблений в ініціативному порядку недержавним об'єднанням Альянс "Нова енергія України".

Новий безпілотник є ударним апаратом, що здатний нанести точковий удар на відстані до 3 км. Принцип дії ударного дрона в доставці заряду вибухової речовини до цілі і її знищення шляхом прямої атаки. За своєю суттю це дрон-камікадзе.

Сам дрон складений всередині труби разом з крилами, які розгортаються відразу, як тільки він злітає. Разом із сумкою для перенесення і пусковою установкою, апарат легко вміщається в рюкзаку, це робить його невеликим і досить легким навіть для одного солдата. Також ударний дрон "Ятаган-2" може запускатися з руки або використовуватися в як ударний засіб на бронетранспортерах і бойових машинах піхоти.

Ця розробка є досить перспективною, а аналогічні дрони-камікадзе вже успішно експлуатуються деякими країнами, в тому числі в США і Ізраїлі.

"Естет" наводив, "Акула" цілив, і на донецьких териконах буйним цвітом розквітали "Піони"...

Сантехнік – професія, можливо, й не найбільш престижна, але вкрай необхідна, адже і в побуті бувають такі моменти, що стандартного "чоловічого" набору вмінь і навичок не вистачає... Саме тоді на допомогу приходять професіонали – слюсарі-сантехніки. Є такі й у комунально-експлуатаційному відділі Вінницького гарнізону. Серед них – працівники Збройних Сил України Микола Ставнічук та Олександр Мельник. Щодня офіцери штабу Командування та військовослужбовці окремої бази забезпечення Командування Повітряних Сил бачать цих двох чоловіків середнього віку, котрі, як і більшість людей трудових професій, у старих камуфляжах замість спецодягу кудись крокують робити свою справу. Та мало хто знає, що для цих двох чоловіків камуфльовані однострої є не просто спецодягом – вони мало не зрослися з ними за рік війни, за час перебування в епіцентрі бойових дій у зоні АТО...

Обидва наші герої – корінні вінничани: у Вінниці вони народилися, зростали, вчилися, звідси колись йшли у солдати. Старший солдат запасу Микола Ставнічук строкову службу відслужив ще за часів Радянського Союзу – зв'язківцем у передмісті Москви, біля аеропорту Бикове. Його бойовий побратим сержант запасу Олександр Мельник трохи молодший – Сашко був призваний вже за часів незалежної України й виконав свій громадянський обов'язок, прослуживши у 1996-98 роках у Хирові, в 6-й окремій аеромобільній бригаді. Там він був мінометником, через що, очевидно, й після мобілізації потрапив до артилерії. Крім того, за плечима Олександра було ще 3 роки військової служби за контрактом в окремій базі забезпечення Командування Повітряних Сил, де, до речі, Микола на той час уже трудився сантехніком!

Обидва вінничани прийшли грізного літа чотирнадцятого року до військкомату добровольцями й невдовзі, 20 серпня, перед самою трагедією під Іловайськом, перед першим парадом українських військовополонених вулицями окупованого Донецька, були призвані за третьою хвилею мобілізації. Потрапили обоє до вже тоді прославленої у боях 26-ї Бердичівської артилерійської бригади. Та на батьківщині славетного англійського письменника Джозефа Конрада й у місті, де колись вінчався сам Оноре де Бальзак, їм побувати навіть не вдалося – не до того було: вже стався Іловайський котел, вже загинуло понад тисячу українських бійців, тисячі людей залишилися без даху над головою, тисячі вже були поранені й скалічені... Тому майже одразу після призову мобілізованих артилеристів відправили на полігон на Рівненщину, де сьогоднішні друзі й познайомилися.

Воювати вінничанам довелося потужним і могутнім озброєнням – самохідною артилерійською гарматою 2С7 "Піон". Ця унікальна гармата, пристосована до ведення вогню тактичними ядерними боєприпасами, за радянських часів була озброєнням артилерії резерву Верховного Головнокомандування, а в Україні, з огляду на відмову від ядерної зброї та мирну воєнну доктрину, була знята з озброєння. Та коли на нашу землю прийшов ворог, "Піони", як і багато інших найменувань озброєння та військової техніки, було знято зі зберігання, відновлено й відправлено на передову. Сформований на базі 26-ї артилерійської бригади 5-й дивізіон став основою для формування у Дівичках 43-ї окремої артилерійської бригади, яку ще називають артилерійською бригадою великої потужності. Так 5-й дивізіон 26-ї бригади став 191-м гарматним самохідно-артилерійським дивізіоном (без 3-ї самохідної артилерійської батареї) 43-ї окремої артилерійської бригади.

Восени першого воєнного року дивізіон отримував своє надзвичайно потужне озброєння – частину на Яворівському полігоні, решту – на аеродромі Озерне, і в обох випадках своїм напутнім словом вояків вітав Президент – Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України. Могутнє озброєння, яке навіть кадрові офіцери-артилеристи знали лише теоретично, опановували його, проходили підготовку й бойове злагодження на полігоні, після чого всередині січня 2015 року ешелонами вирушили на схід. Одним ешелоном – 13-а батарея, іншим – 14-а, до складу якої потрапили старший солдат Ставнічук та молодший сержант Мельник. Перший – навідником самохідної гармати, другий – старшим розвідником-далекомірником. Олександрові більше поталанило, адже розвідувальні артилерійські комплекси він опанував іще під час строкової служби, тому й не дивно, що у зоні АТО швидко очолив спочатку відділення розвідки, а згодом став командиром відділення управління старшого офіцера на батареї.

У зоні проведення антитерористичної операції дивізіон знаходився з Водохреща й аж до вересня 2015 року. 19 січня, розвантажившись з ешелону на станції Чаплине Дніпропетровської області, 14-а гарматна самохідно-артилерійська батарея маршем пішла на Донбас. Там – чотиригодинний перепочинок у Гродівці, що неподалік від Миронграда, який на той час ще носив ім'я болгарського комуністичного вождя Георгія Димитрова, і – одразу ж на бойові позиції. Спочатку батарея великої потужності підтримувала своїм нищівним вогнем піхоту й десантників у Мар'їнці, Пісках, Спартаку та безпосередньо у Донецькому аеропорту, який кіборги утримували вже останні дні його героїчної оборони. Згодом були й інші вогневі завдання, інші бої, інші позиції.

В зоні АТО сержант Мельник мав позивний "Естет", а старший солдат Ставнічук – "Акула". Позивні та власні імена, як і всюди, мали всі – і кожен військовослужбовець, і мало не кожна одиниця техніки. Так, наприклад, самохідку Миколи Ставнічука між собою артилеристи називали Миколою – адже двоє членів екіпажу машини носили це ім'я, а МТЛБ-У Олександра Мельника артрозвідники жартома охрестили Вуйком, намалювали літеру "W", але розшифрували її не як "Вольксваген", а як "Вуйкомобіль"!

Жартували, як могли, – без жартів на війні, переконаний сержант Мельник, ніяк. Хоч іноді було й не до жартів...

Втрат дивізіон великої потужності зазнав в останній січневий день – 31 січня 2015 року. Після потужного обстрілу з різних видів важкого озброєння з боку противника була втрачена машина – самохідна артилерійська установка 2С7 "Піон". Загинули командир гармати молодший сержант Микола Пономаренко, навідник іншої самохідки 21-річний старший солдат Павло Антоненко та водій вантажівки 59-річний "дядя Вася" – старший солдат Василь Воропай, які знаходилися поруч. Тоді ж був контужений один із наших героїв, старший солдат Микола Ставнічук, навідник цієї самої гармати, а також поранені двоє інших бійців – Олександр Грищенко та Костянтин Левченко.

– Коли кажуть про когось, мовляв, у сорочці народився, то про Миколу я кажу, що він народився з парашутом, у водолазному костюмі й із ластами! – жартує Олександр.

І насправді – після вибуху Миколу підкинуло в небо хтозна на скільки метрів і вдарило об землю, але приземлився він цілий і неушкоджений, щоправда, звичайно, без контузії не обійшлося...

"Працювали" артилеристи зі своїх 203-міліметрових самохідних гармат і під Дебальцевим, і поблизу Горлівки, і в інших місцях зони АТО – повсюди, де була потреба у їхньому великому калібрі.

Звичайно, були й смертельно небезпечні моменти, та більше втрат підрозділ, на щастя, не зазнав. Так, якось у тій самій Гродівці, коли артилеристи вже встигли повоювати й набути бойового досвіду, відбувалося розвантаження боєприпасів, і тут по артскладах вдарили російські "Урагани". Та "сепарський" коректувальник був, очевидно, все ж не професіоналом, а чи шахтарем, чи трактористом, хоча насправді серед противника це було радше винятком, ніж правилом, і залп реактивних установок влучив не у склади, а по будинках місцевого населення. Жоден військовий не постраждав, а ось серед цивільних осіб загиблих і поранених було чимало – "русский мир", товариші...

Особовий склад не зачепило, а ось техніку 72-ї окремої механізованої бригади, що стояла поруч, добряче посікло.

Іншого разу, як згадують гармаші, під час обстрілу пряме влучення було тільки в намет "аватарів" із якоїсь військової частини – тобто, нормальні військовослужбовці, які ні роботи не цуралися, ані бою, залишилися неушкодженими, а ось ті, хто пиячив – чи через уже запущений ще у мирному житті алкоголізм, чи через страх на передовій – ті загинули або були скалічені. Мораль проста – будь нормальним...

Взагалі, говорить "Естет", згадати є що. Наприклад, як стояли неподалік від Донецького аеропорту, а попереду – позиції самохідних армійських гармат 2С5 "Гіацинт-С", або, як за потужність і руйнівну силу прозвали її "боги війни" ще в афганські часи, "Геноцид". "Гіацинти" й "Піони", так само як і реактивна артилерія й ракетні війська української армії, завдавали російсько-терористичним військам найбільшої шкоди, тож полювали сепаратисти на них, як могли. Нагорода за інформацію про місця тимчасової дислокації цих підрозділів у ворога була шаленою! Ще б пак! Адже втрати противник ніс від нашої "арти" надзвичайні! Про всі втрати "сепарів" прості бійці, якими є наші герої, звичайно, знати не можуть. Проте, як свідчать вони, навіть за підтвердженими даними, відомо, що 22-23 січня 2015 року батарея добре покришила хвалений "Вимпел" у ДАПі, там само, неподалік від аеропорту, підняла в повітря 2 склади з боєприпасами, а під Дебальцевим накрила й повністю знищила батарею російських "Ураганів".

– Працювали інколи майже цілодобово, – розповідають "Естет" і "Акула". – Бувало, спали 40 хвилин в день, поїсти ніколи було: відпрацювали – змінили позицію й знову працюємо...

У вересні минулого року, знову ж таки, не заїжджаючи до пункту постійної дислокації в Бердичеві – не до того було, – а прямо з передової, від Авдіївки, земляки разом із іншими бойовими побратимами були демобілізовані й поїхали до рідної Вінниці. Груди Миколи прикрашали державна нагорода – медаль "Захиснику Вітчизни", відзнака начальника Гекнерального штабу "Учасник АТО" й волонтерська відзнака. На камуфльованому одноострої Олександра сяяли відзнаки начальника Генштабу "Учасник АТО" та "За взірцевість у військовій службі" 3-го ступеня. А невдовзі вони обидва прийшли на роботу до Вінницького КЕВ району – Микола Ставнічук повернувся, а Олександр Мельник влаштувався. Тож тепер вони займаються мирними трубами – водопровідними – замість труб смертоносних – гармат. Та досвід отримано безцінний – подекуди протягом тижня одна гармата по 400 снарядів відстрілювала! Тож, якщо Батьківщина покличе, "боги війни" не підведуть!

Олексій Тригуб. "Крила України".

Їхній подвиг

6 червня минуло два роки, як в небі біля Слов'янська проросійські терористи збили розвідувальний літак Повітряних Сил Збройних Сил України Ан-30Б. До другої річниці трагедії громадська організація "Клуб підприємців Краматорська" вирішила створити на місці загибелі екіпажу меморіальний комплекс зі скульптурою "Скорботний янгол" і висадити в степу пам'ятну алею. Допомогти в роботі з благоустрою території запрошували всіх небайдужих. Тож долучилися активісти Краматорська, Слов'янська, Святогорська, Пришиба, Маяка і вихованці центру "Смарагдове місто".

На відкритті меморіалу "Скорботний янгол" зібралися жителі Слов'янська, Краматорська, села Пришиб, побратими героїв, прикордонники, представники громадських організацій, міської та районної адміністрації. Приїхали родичі загиблих. Почесне право відкрити пам'ятний знак героям було надано автору меморіалу, краматорському скульптору і художнику В'ячеславу Гутирі. Присутні вшанували пам'ять героїв хвилиною мовчання та поклали квіти до пам'ятника загиблим.

Перед тисячною громадою, яка прийшла віддати шану військовим, виступив батько загиблого льотчика, Героя України полковника Костянтина Могилка Віктор Петрович. Окрім нього, свою щиру вдячність за відважний вчинок висловила жителька села Пришиб Тамара Хримлі, яка була свідком трагедії:

– Я на власні очі бачила, як два роки тому над нашими будинками летів і горів літак. Потім пролунав вибух. Ми всі прибігли на місце падіння, а там навіть земля горіла. Ціною власного життя хлопці врятували нас і наше село. З покоління в покоління буде переходити їхній вчинок. А ми будемо приходити до цього меморіалу і приносити квіти. Хочу низько вклонитися і подякувати батькам та родичам загиблих. Тільки сміливі і хоробрі люди могли зробити такий вчинок – загинути самому, але врятувати інших. Я вірю, що їхні душі зараз серед нас. Вони все бачать і чують. Величезна Вам вдячність! Вічна Вам слава!

На мітингу могли виступити всі бажаючі. Поет з Краматорська Юрій Волович зачитав власний вірш, який присвятив трагедії. В небі пролетіли два вертольоти – так побратими вшанували пам'ять товаришів по службі. Неодноразово лунало "Герої не вмирають" та його аматорське продовження "Вмирають вороги". Без супроводу оркестру присутні заспівали Гімн України та висловили підтримку родичам полеглих героїв.

В день роковин, на території бригади транспортної авіації, де служили хлопці, було відкрито обеліск екіпажу, який назавжди залишився у небі: командир екіпажу Костянтин Могилко, старший повітряний радист прапорщик Володимир Момот, заступник командира ескадрильї з виховної роботи оператор майор Сергій Камін-

забуттю не підлягає

ський, борттехнік Павло Дришлюк та старший бортовий механік прапорщик Олексій Потапенко.

– Вчора військовослужбовці бригади, рідні та близькі побували на місці, де загинули наші бойові побратими і де вони знайшли свій останній дім. Немає слів передати ті враження та почуття, які тривожать душу. До нас підходили незнайомі люди, які просили сказати великі слова вдячності рідним і близьким за те, що їхні діти та чоловіки врятували життя мирного населення, відводячи палаючу машину від жителів Слов'янська та сіл, що поблизу. Так, це наша професія – захищати країну. Але те, що зробили наші хлопці, – це справжній подвиг, вони справжні герої. Поки ми їх пам'ятаємо – вони живі, вони серед нас, – звернувся до присутніх заступник командира частини полковник Олег Михайленко.

Крім родичів героїчного екіпажу, на мітингу був присутній і народний артист України Володимир Талашко, який процитував вірш Василя Симоненка та коронну фразу з фільму "У бій ідуть одні старики":

Два роки тому Ан-30Б виконував завдання із проведення повітряної аерофотозйомки над окупованим Слов'янськом. Їм залишалося літати лишу годину. За висновком фахівців, бойовики використали проти крилатого судна найсучаснішу зброю – переносний зенітно-ракетний комплекс "Верба". До трагедії літак двічі ставав мішенню терористів, але кожного разу вдало повертався на базу. На цей раз удар ракети припав в правий двигун. Його пробило наскрізь, почалася пожежа. З двигуна вогонь перекинувся на праве крило. Ан-30Б почав різко втрачати висоту.

Командиру екіпажу Костянтину Могилку вдалося вирівняти повітряне судно. Він наказав членам екіпажу покинути борт літака. Перед командою став вибір: або негайно покидати борт і тим самим направити літак на житлові квартали Слов'янська, або докласти всіх зусиль задля відведення Ан-30Б від міста і, можливо, пожертвувати своїми життями. Військові вибрали другий варіант. Але з восьми чоловік тільки троє встигли вистрибнути з парашутом.

Сам командир залишився за штурвалом і відвів літак від житлових кварталів. За виняткову мужність і героїзм командир ескадрильї "Блакитна стежа" Костянтин Могилко був посмертно удостоєний звання Героя України. А оператор Сергій Камінський, борттехнік Павло Дришлюк, механік Олексій Потапенко і радист Володимир Момот посмертно нагороджені орденом Богдана Хмельницького III ступеня.

– "Можливо, знову загримлять гармати, і танк зімне пшеницю на лану, і буде плакать і журитись мати, коли сини ітимуть на війну"... Слава героям! І будемо жити, якщо будемо пам'ятати, любити і нести славу наших загиблих воїнів. Будемо жити! Слава їм!

Після мітингу бажаючі вшанувати пам'ять героїв поклали квіти до місця поховання екіпажу на Книшовому меморіальному комплексі та в Макарові.

Ярослава Зоріна. "Крила України".
Фото автора.

Мама Пісок

Вона – цивільна, вона – мати шести дітей, вона – та, кому можна відкрити душу, вона – перша і найшвидша допомога у Пісках. Про Степанівну, її смачну каву, мудрість і безстрашність на фронті ходять легенди. Жінка вже понад два роки практично живе на нульовій позиції, там де навіть атеїсти починають молитись, а бажання жити більше схоже на мрію.

За плечима Степанівни – сотні збережених життів і ще більше зігрітих душ. Коли машина не їде, вона бере рюкзак, йде пішки і на руках витягає поранених. Навіть на війні жінка може зробити так, неначе ви вдома, де затишно і зовсім не страшно.

– У кожному, негативі потрібно бачити позитив і цим усе сказано. З бійцями потрібно працювати не з статутом, їх треба розуміти. Вони часто приходять, аби просто поспілкуватись, аби їх зрозуміли, почули, втішили, аби скинути тягар з душі. На передовій, де ти постійно знаходишся на волосинці від смерті, де біль, страждання, смерть – не просто слова, це дуже важливо.

Бійці розповідають, що навіть під час інтенсивних обстрілів, коли ризиковано вилазити з укриття, мати Пісок безстрашно мчить вперед. Адже під вогнем її чекають поранені, яких будь за що потрібно евакуювати та перев'язати.

– На війну я йшла як медсестра, однак уже незабаром опанувала лікарську справу. Тут швидко можна стати справжнім професором – нема куди подітися. Іноді бувало стільки поранених, що починалась паніка. В такі випадки я просто виходила з медпункту і кричала з усіх сил. Окрім поранень, на фронті вистачає ще й іншої пошесті, яка вражає бійців. Що цікаво, чимало воїнів вкрай бояться стоматологів. Іноді навіть доводилось сидіти поруч чи тримати за руки під час неприємних стоматологічних маніпуляцій.

На фронті жінка проголосила певні правила. До її приміщення не можна заходити в брудному взутті, та і напідпитку до Степанівни краще не наближатись. Забороняє жінка і лаятись поряд з собою. За лайливі слова доведеться сплатити штраф – п'ятдесят гривень. Та які б правила не встановлювала жінка, усі, без винятку, бійці лагідно називають її мамою.

– У моїй великій родині я не одна залишила звичне мирне життя. Два зяті пройшли АТО. Та й решта сім'ї активно допомагає фронту. Рідні, знайомі і просто небайдужі українці закуповують медикаменти, устаткування для шпиталю. Я знаходжусь на волонтерських засадах, можна сказати в підпіллі. Це мій свідомий вибір, адже тільки таким чином мене ніхто не обмежує.

Степанівна розповідає, що коли приїжджає додому на відпочинок, її одразу тягне назад.

– Іду мирним містом, дивлюсь в обличчя людей і розумію, що війни тут немає. Народ бігає у своїх справах, і для них війни немає. Війна тільки для одиниць – тих, у кого хтось на ній загинув або зараз знаходиться на передовій, а для решти…

Анастасія Олехнович. "Крила України".

Сезон оздоровлення дітей учасників АТО розпочався

1 червня зі столичного залізничного вокзалу до дитячого оздоровчого табору імені Юрія Гагаріна Збройних Сил України в Одесі відправились близько 20 дітей військовослужбовців-учасників АТО. Завтра, в день відкриття першої табірної зміни, на відпочинок до дитячої здравниці також прибудуть діти з інших регіонів України.

Як повідомили в Головному управлінні морально-психологічного забезпечення Збройних Сил України, напередодні було проведено роботу щодо формування груп дітей, їх організованого прибуття до місця відпочинку, а також забезпечення супроводжуючими особами, в тому числі, медичними працівниками.

Розподіл путівок здійснювався згідно з рішенням спеціально створених для цього комісій в командуваннях видів ЗС України та військових частинах з дотриманням принципів соціальної справедливості.

Слід зазначити, що цього року, вперше за останній час, всі місця в таборі на чотири літні відпочинкові зміни були зайняті повністю. Для порівняння, у 2013 році у таборі відпочивало 436 дітей, у 2014 році – 250, а у 2015 році – 355.

Цього вдалося досягти завдяки унормуванню окремих питань відпочинку у дитячому закладі в Інструкції про порядок направлення дітей для оздоровлення та відпочинку до Дитячого оздоровчого табору імені Юрія Гагаріна за рахунок бюджетних коштів, затвердженої наказом Міністерства оборони України наприкінці минулого року. Документом було чітко врегульовано питання надання окремим категоріям дітей безкоштовних путівок або путівок з частковою оплатою їх вартості.

До зазначених категорій належать: діти осіб, визнаних учасниками бойових дій; діти, один із батьків яких загинув (зник безвісти) у районі проведення антитерористичної операції або помер внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, отриманих під час участі в АТО; діти з багатодітних і малозабезпечених сімей, а також діти, батьки яких загинули під час виконання службових обов'язків.

А те, що чимало школярів вирушають до табору вже вдруге і втретє, свідчить, що дітям подобається, як проходить їх відпочинок у Дитячому оздоровчому таборі імені Юрія Гагаріна.

Назар Волошин. Фото автора.

Охоронці неба навчають юнаків азів військової справи

На базі Теребовлянського зенітного ракетного полку відбулися навчальні збори з військово-патріотичного виховання з молоддю випускних класів міста Новий Розділ. Офіцери-інструктори провели з юнаками заняття зі стрільб та військово-медичної підготовки. Спільно з військовими хлопці потренувались у збиранні-розбиранні автомата, у міні-змаганнях перевірили свою вправність та влучність. Після насичених занять гості мали змогу перейнятись духом військового повсякдення й побуту. Екскурсія розташуванням закінчилася демонстрацією документального фільму з кадрами з історії частини та сьогодення, а також спільним обідом у солдатській їдальні. Тож учні не тільки "понюхали пороху", а ще й скуштували солдатської каші.

– Роль військово-патріотичного виховання молоді в сучасних умовах, коли необхідно відроджувати могутню українську націю на фоні існуючої збройної агресії, не можна недооцінювати, – прокоментував важливість подібних заходів заступник командира полку по роботі з особовим складом підполковник Ігор Шпаргалюк. – Діти, випускники шкіл, із якими проводились збори, – це майбутнє України, і яким йому бути, наразі залежить від нас. Сподіваюсь, що за час перебування у частині учні навчились не тільки надавати першу медичну допомогу та виконувати стрільби із стрілецької зброї, але й пройнялись духом патріотизму та вірності громадянському обов'язку щодо захисту суверенітету та недоторканості нашої славної землі.

Прес-центр Повітряного командування "Захід".

Старокостянтинівська бригада тактичної авіації ім. Петра Франка відзначила півсторічний ювілей

З червня льотно-підйомний склад і ветерани Старокостянтинівської бригади тактичної авіації імені Петра Франка, на озброєнні якої знаходяться літаки Су-24М, Су-24МР та Л-39, відзначили півсторічний ювілей від дня створення військової частини.

На урочистості до ювілярів завітали представники вищих штабів, командири, льотчики, штурмани і техніки запасу та у відставці різних років, які віддали чимало років служби у бомбардувальній авіації, представники місцевих органів влади, духовенства, волонтери, депутати та громадські діячі.

Після оголошення наказів про заохочення особового складу відбулося урочисте відкриття пам'ятної стели літаку-бомбардувальнику Су-24М з бортовим номером "27", який у серпні минулого року під час виконання бойового завдання у районі проведення АТО на висоті 5 тисяч метрів був збитий російсько-терористичними військами ракетою СЗРГК "Панцир-С1". Льотчик підполковник запасу Андрій Антонов і штурман майор Олександр Карачов успішно катапультувалися, і саме їм було доручено відкрити стелу пам'яті про їхній борт.

Наступним місцем урочистих заходів стала міська площа перед пам'ятником-стелою "Батьківщина – синам своїм крилатим", спорудженим на знак вшанування пам'яті загиблих воїнів-авіаторів. Туди військовослужбовці бригади крокували через півміста у складі святкової колони.

Чотири командири бригади – нині діючий полковник Микола Коваленко та його попередники полковники Віктор Томілін, Віктор Левков та Сергій Близнюк вшанували пам'ять загиблих льотчиків покладанням гірлянди до підніжжя стели.

– Саме завдяки успішним діям ударної авіації можна розраховувати на якісне виконання бойових завдань на суходолі, – підкреслив начальник штабу – перший заступник начальника Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба генерал-майор Олексій Котов, який свого часу командував бомбардувальною дивізією, до складу якої входила Старокостянтинівська бригада. – Бойовий досвід участі екіпажів військової авіації в антитерористичній операції не минув, на жаль, без втрат наших бойових побратимів. Наші льотчики завдяки своїй відданості державі, своєму народові, високому почуттю патріотизму і любові до професії доводять справами, що спроможні виконувати завдання за призначенням. Окрема подяка досвідченим льотчикам-ветеранам, які з початком АТО знову стали до строю і разом з молоддю готові будь-якої хвилини виконати бойове завдання.

З нагоди 50-річного ювілею бригади тактичної авіації у 42-му Гарнізонному будинку офіцерів відбувся святковий концерт. Перед ювілярами бригади різних поколінь, їх сім'ями та численними гостями виступили солісти, творчі колективи гуртків і студій будинку офіцерів та творчої волонтерської сотні "Рух до перемоги".

Переможці Конкурсу на кращу обслугу визначені

На Черкащині, у зенітному ракетному полку Повітряного командування "Центр", завершився 1-й етап Конкурсу на кращу обслугу. За право називатися кращою змагалися три зенітні ракетні обслуги з різних дивізіонів.

Першого дня конкурсанти демонстрували свої знання зі спеціальної та технічної підготовки, а також боролися за першість у воєнно-ідеологічній та культурно-мистецькій номінаціях.

Наступного дня учасники конкурсу показали свої практичні уміння та склали нормативи бойової роботи на техніці.

За результатами змагань, кращою визнано обслугу дивізіону зенітного ракетного полку у складі старшого лейтенанта О.Єрмакова, старшого сержанта С.Кононенка, сержанта І.Чернявського та солдата Б.Спасьонова.

Прес-центр Повітряного командування "Центр".

Провулок комбрига Кифоренка

Про цього мужнього офіцера, який загинув під час виходу з Іловайського котла, наша газета розповідала через тиждень після трагедії, на початку вересня лиховісного 2014-го.

Командир 121-ї окремої бригади зв'язку оперативного командування "Південь" полковник Борис Кифоренко виходив з оточення, коли в його командирський уазик влучив гранатометний постріл. Це сталося зранку 29 серпня неподалік від Многопілля, коли колона українських військ потрапила під нищівний обстріл підрозділів російських повітрянодесантних військ. Легко поранених та вцілілих українських вояків окупанти забрали у полон, комусь пощастило соняшниковими полями вийти до своїх, а важко поранених росіяни… добивали. За одними відомостями, 40-річний полковник був саме добитий російським сержантом-десантником, за іншими – кинутий на спеці помирати, причому, як свідчать прибічники цієї версії, помирав український полковник із перебитими ногами й руками в муках цілих чотири години…

Посмертно полковник Кифоренко Борис Борисович був нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня. В Одесі, де він до призначення на високу командну посаду прослужив 18 років, у полковника залишилася 32-річна вдова та дві донечки – 13 та 1,5 років.

І ось, нарешті, процес декомунізації дійшов і до Перлини біля моря. 19 травня своїм розпорядженням голова Одеської державної адміністрації Міхеіл Саакашвілі перейменував ряд об'єктів топоніміки в Одеській області. Один із численних провулків Чапаєва в обласному центрі відтепер називається провулком Бориса Кифоренка. Варто зазначити, що й решта провулків Чапаєва по сусідству отримали імена загиблих героїв АТО.

Олексій Тригуб. "Крила України".

Міжнародні сертифікати українським саперам

У Центрі розмінування Головного управління оперативного забезпечення Збройних Сил України, що у Кам'янець-Подільському, відбувся черговий випуск спеціалістів, які під керівництвом канадських інструкторів пройшли курс навчання зі збору доказів й дослідження місця знаходження вибухонебезпечних предметів та знешкодження саморобних вибухових пристроїв підвищеного рівня.

Заступник начальника Центру підполковник Олег Гаврилюк, вітаючи українських військовослужбовців із закінченням курсу й отриманням міжнародного сертифіката, наголосив, що у цьому році це – вже третій випуск військовослужбовців Центру розмінування, яких підготували канадські інструктори.

– Ми дуже цінуємо і вдячні нашим канадським партнерам за допомогу і сприяння у підвищенні професійного рівня фахівців Центру розмінування Збройних Сил України. Загалом, за період співпраці, в Центрі розмінування за стандартами НАТО підготовлено 89 фахівців із виявлення, знищення, знешкодження саморобних вибухових пристроїв, – підкреслив підполковник Олег Гаврилюк.

У свою чергу, командир Об'єднаної тактичної групи ЗС Канади в Україні підполковник Тімоті Арсену подякував командуванню Центру за гостинність, плідну співпрацю, наполегливість і професіоналізм.

– Цей курс було організовано з метою сприяти у вдосконаленні ефективності застосування та живучості на полі бою. Бойова підготовка – це безперервний процес, і це лише мала частина того, що ви можете взяти від партнерів з інших країн, з власного досвіду і від бойових побратимів. Поставтеся з довірою до всього, чого вас навчають, і використовуйте надане вам обладнання. Це дуже важливо і може врятувати не тільки ваше життя, а й життя інших людей, – підкреслив, звертаючись до випускників, підполковник Тімоті Арсену і закликав українських військовослужбовців, які повертаються в зону АТО, зважати на власну безпеку.

Німеччина готує нову Білу книгу

Німецький уряд завершує розробку нової “Білої книги”, що є одним із основних документів у сфері політики безпеки. Як повідомляє Die Welt, у проекті виокремлено десять основних безпекових загроз, що для країни є найбільш вагомими на сучасному етапі. Документ, розроблений міністерством оборони країни, вже пройшов опрацювання іншими відомствами, відповідальними за безпекову складову.

Варто зазначити, що нині діюча версія “Білої книги” з питань політики безпеки Німеччини була видана ще десять років тому. У ній, до речі, Росія визначалася як “пріоритетний партнер”, із яким слід розвивати тісне співробітництво в рамках Євросоюзу та НАТО. Сьогодні ж ситуація докорінно змінилася. Відтак, змінилися і загрози, на які доведеться реагувати та відповідно до яких перебудовуватиметься увесь безпековий сектор країни.

Відповідно до проекту нового документа, Німеччина вбачає десять основних ризиків для власної безпеки. На перших двох сходинках, що, до речі, актуально чи не для усієї Європи – знаходяться терористична загроза та загроза безпеці у кіберпросторі. Третю сходинку посідає політика Кремля. Як констатує уряд, Росія більше не є партнером. Через анексію Криму та деструктивну політику на сході України, Москва “відкрито поставила під питання європейський мирний порядок, який було досягнуто після завершення Холодної війни.

Отже, статус Кремля у проекті документа з “пріоритетного партнера” змінився на “противника”.

Німецькі експерти побоюються, що російська зовнішня політика може призвести до серйозних наслідків для Німеччини. Особливе занепокоєння у німецької влади викликає дедалі частіше використання Росією “гібридних інструментів для цілеспрямованого розмивання меж між війною і миром” та “підривання інших держав”. У проекті “Білої книги” зазначається, що без основоположної зміни курсу Росія протягом прогнозованого часу буде викликом для безпеки не лише Німеччини, а й Європи в цілому.

До інших загроз німецькій безпеці в уряді відносять неконтрольовану імміграцію, радикальний націоналізм, гонку озброєнь, загрозу шляхам постачання сировини, зокрема з боку терористів та піратів, кліматичні зміни, збільшення ризиків епідемій через зростання населення на планеті. Остаточний варіант документу буде затверджено урядом Німеччини вже цього літа.

В умовах “гібридної війни”

Цього тижня в Польщі стартували найбільші військові навчання країни “Анаконда-2016”, що триватимуть до 17 червня. Метою маневрів є відпрацювання спільних дій національних й коаліційних командувань та підрозділів в рамках об’єднаної оборонної операції в умовах гібридної війни.

“Anakonda” проводяться вже шостий рік поспіль, однак нинішні стали одними з наймасовіших. В маневрах візьмуть участь представники збройних сил 24 країн. Дії підрозділів відпрацьовуватимуться на семи основних майданчиках під управлінням міжнародного штабу. До навчань залучена як наземна, морська, так і повітряна компонента. Також у них беруть участь підрозділи спеціального призначення.

Загалом до маневрів залучено 31 тис. військових, з яких 12 тис. представляють польську армію, три тисячі одиниць військової техніки, включаючи 105 різнотипних літаків та 12 кораблів.

Не менш масштабне навчання Альянс розпочав й на Балтиці. 6 червня в акваторії Балтійського моря стартували маневри “Baltops-2016”, де беруть участь 200 морських піхотинців США, 60 британських солдатів, 50 німецьких, а також підрозділ розвідки з Італії. Всього до Baltops в 2016 році задіяно понад шість тисяч військовослужбовців, близько півсотні кораблів, 60 літаків і навіть три підводних човни. У спільних навчаннях також бере участь десантний корабель США USS Carter Hall і найбільший корабель ВМФ Великої Британії HMS Queen.

Baltops-2016 триватимуть два тижні. До них, окрім союзників по НАТО, долучилися і низка країн, партнерів Альянсу, на території яких розігруватимуться окремі епізоди.

Люфтваффе не виключає використання С-130

Попри те, що Німеччина замовила шість десятків військово-транспортних літаків А400М на загальну суму 8,6 мільярда доларів, Міноборони країни веде переговори з іншими країнами-союзниками стосовно спільного використання парку транспортних літаків С-130. Це питання піднімається в рамках перемовин з Нідерландами, США, Великобританією і Францією, які мають на озброєнні літаки цього типу.

Поки що ці завдання перекриваються можливостями С-160 Transall. Але у 2021 році останній такий літак виведуть із бойового складу Люфтваффе, і ВПС країни можуть зіткнутися із проблемою обмеження функціональних можливостей транспортної авіації.

Більше того, до 2020 року Німеччина має отримати на озброєння нові вертольоти для заміни парку CH-53G, тому ВПС також потребуватимуть наявності парку літаків, здатних здійснювати дозаправку вертольотів у повітрі.

Особливо продуктивно перемовини про спільне використання С-130 йдуть із Францією. Ця країна також є учасницею програми А400М та, незважаючи на це, також замовила додаткові літаки С-130. Французькі військові цінують можливість С-130 виконувати дозаправку вертольотів в повітрі, якої поки що не має А400М.

І тут справа не лише у конструктивних недоліках, що виявлені під час експлуатації А400М. Німецькі військові наполягають на тому, що для виконання ряду завдань їм потрібен більш компактний транспортник ніж А400М. Зокрема підкреслюється, що новий літак не зовсім підходить для вимог спецназу.

Єгипет отримав перший “Містраль”

Минулого тижня Франція передала Єгипту перший із двох законтрактованих вертольотоносців класу “Містраль” відповідно до угоди, підписаної країнами минулого року. Також стало відомо, що другий вертольотоносець Єгипет отримає вже восени. Єгиптяни придбали обидва кораблі за 950 мільйонів євро після того, як їх продаж Росії скасували внаслідок анексії Криму й розпалювання конфлікту на Донбасі.

Церемонія передачі відбулася у французькому Сен-Назері. Перший “Містраль”носитиме ім’я “Гамаль Абдель Насер” і вже прямує до порту призначення. Як заявив міністр оборони Єгипту Седко Собх, наявність таких кораблів у бойовому складі флоту збільшить спроможності країни у боротьбі із терористичною загрозою, а також надасть можливість виконання довготермінових місій на морі.

Однак “Містралі” не єдине, що замовили єгиптяни у французів. Лише у квітні цього року, під час візиту президента Франсуа Олланда до Каїра сторони підписали низку угод на загальну суму близько 2 млрд євро. Серед них – і контракт на військовий телекомунікаційний супутник, який, як очікується, будуть будувати французькі компанії Airbus Space Systems і Thales Alenia Space. Крім того, минулого року Єгипет також придбав французький фрегат в рамках контракту на 5,2 млрд євро та 24 бойових багатоцільових літака Rafale.

Польські F-16 можуть отримати РЛС АФАР

Польща веде переговори зі Сполученими Штатами Америки стосовно укладання нової угоди з матеріально-технічного забезпечення винищувачів F-16. Передбачається, що угода, окрім іншого, міститиме пакет з модернізації літаків, в тому числі оснащення деякої частини F-16 радіолокаційною станцією з активною фазованою антенною решіткою.

Необхідність нової угоди викликана й тим, що у попередній не був чітко прописаний момент щодо постачання запасних частин до літаків. Відтак, іноді на окремі із них доводиться чекати протягом тривалого часу. Незважаючи на це, пілоти польських F-16 мають до 200 годин річного нальоту, в той час як пілоти МіГів всього 60-80.

ВПС Польщі мають на озброєнні 48 винищувачів F-16. Тут очікують, що уряд укладе контракт на закупівлю нової партії винищувачів цього типу, які повинні надходити з 2025 року замість виведених в той час зі складу винищувачів МіГ-29. Тут переконані, що Польщі варто продовжувати закупівлі F-16, адже для країни занадто вартісною буде альтернатива у вигляді F-35. Відтак, польські військові авіатори сподіваються, що у найближчій перспективі F-16 має стати єдиним типом винищувача у ВПС країни.

Сторінку підготував Сергій Клименко.

Пройшло успішне випробування ракети-носія Antares

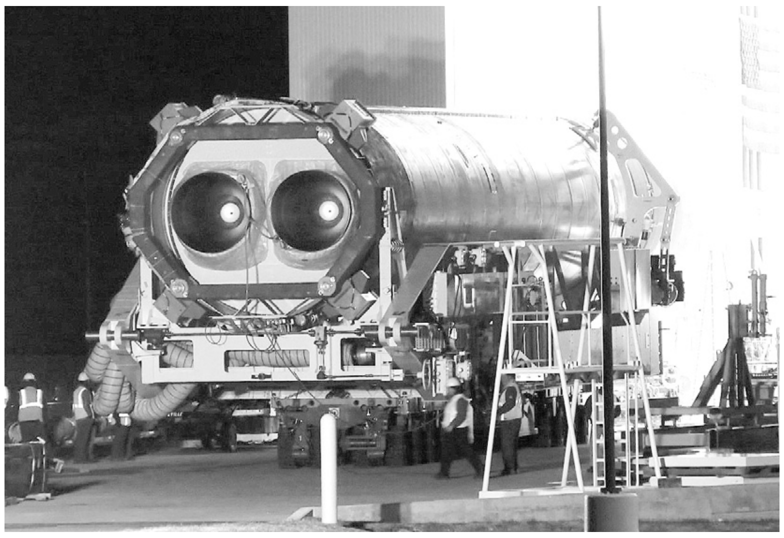
У Центрі космічних польотів на острові Уоллопс в США пройшло наземне випробування ракети-носія Antares, перший ступінь якої розроблено українським КБ "Південне". Випробування відбулись на стартовому майданчику Середньоатлантичного регіонального космодрому (MARS) в штаті Вірджинія і тривали 30 секунд.

Тепер Orbital ATK зробить продування і очищення двигунів від залишків палива і поверне перший ступінь ракети в корпус горизонтальної інтеграції. Пізніше ракету приведуть в повну готовність перед виконанням наміченої місії OA-7.

Ракету, призначену для доставки на МКС вантажів масою до 6800 кг, розробила американська компанія Orbital Sciences Corporation. А першу сходинку для Antares створили українці.

Основну конструкцію розробили в КБ "Південне" і виготовили на Південному машинобудівному заводі в Дніпрі. Крім виготовлення ступеня, українці також брали активну участь у проведенні випробувань в США. Це перший масштабний успіх ракети за півтора року – після вибуху 28 жовтня 2014 року через кілька секунд після старту. Тоді аварія сталася через неполадки в двигуні AJ-26.

Останні півтора року фахівці займалися модернізацією ракети. Українські інженери змінили ступінь ракети таким чином, щоб в ній зміг працювати зовсім інший двигун, не призначений для вже готової конструкції. Йдеться про двигун РД-181 російського виробництва, який зараз застосовується для ракети Antares. Успішно проведені випробування показали, що завдання досягнуте. Наступним кроком вже будуть випробування запуску ракети-носія. Перший пуск доопрацьованої ракети запланований на середину липня 2016 року.

Україна на "ILA Berlin Air Show 2016"

1 червня в Берліні відкрилася міжнародна аерокосмічна виставка ILA 2016 за участю України. Форум проходив з 1 по 4 червня 2016 року в виставковому комплексі "Berlin ExpoCenter Airport". Українську делегацію очлював голова Державного космічного агентства України Любомир Сабадош.

На стендах підприємств космічної галузі представлені макети ракет-носіїв "Зеніт-3SL", "Зеніт-3SLБ", "Antares", перспективною "Маяк-33-4", ракетні двигуни, сильфон, шаробалон і ін.

Голова ДКА провів ряд зустрічей на полях міжнародної "ILA Berlin Air Show 2016". Зокрема, з Генеральним директором Європейського космічного агентства Йоханом-Дітріхом Вернером він обговорив подальші кроки в розвитку співпраці з ЄКА. Серед ключових питань зустрічі з президентом Польського космічного агентства Мареком Банашкевічем Любомир Сабадош розглянув порядок діяльності робочих груп експертів, чергове засідання якого відбудеться в кінці червня, проекти і заходи за напрямком: ракетиносії, ДЗЗ, наукові дослідження. Під час зустрічі з керівником Німецького аерокосмічного центру (DLR) Паскалем Еренфрау сторони обговорили перспективи реалізації спільних проектів за підтримки програми ЄС "Горизонт-2020", можливості залучення українських підприємств до виконання проектів, які реалізуються DLR в рамках ESA. Поглиблення співпраці, визначення нових спільних проектів стало темою переговорів голови ДКА з в.о. голови Казкосмосу Мейрбеком Молдабековх. На зустрічі експертів в Берлінському технічному університеті українські науковці обговорили питання розширення співпраці між українськими та німецькими науково-дослідними інститутами, перспективи впровадження спільних науково-технічних проектів.

Український космічній галузі нелегко пробитися в європейські проекти, які орієнтовані, в основному, на власних постачальників, проте співпраця поступово розширюється. Про це розповів начальник відділу міжнародного розвитку бізнесу КБ "Південне" Максим Осипенко.

"Ми провели в Берліні ряд технічних і комерційних переговорів з європейськими партнерами, зокрема, німецькими, італійськими, французькими, швейцарськими щодо співробітництва в аерокосмічній сфері", – зазначив він.

За його словами, українська сторона не тільки пропонує свої розробки і послуги, але і зацікавлена в закупівлі європейських матеріалів і комплектуючих для потреб вітчизняної програми мирного освоєння космосу. На стенді КБ "Південне" і "Південмашу", які беруть участь у виставці спільною експозицією під егідою ДКАУ, можна побачити макет в натуральну величину двигуна RD843, який Україна поставляє для європейського ракетоносія в рамках проекту "Вега". Це проект ЕКА, в якому Україна реально бере участь з 2013 року.

Крім того, на стенді представлений макет перспективного космічного апарата дистанційного зондування Землі "Січ-2М". Він виготовляється в теперішній час, запуск планується на початок 2018 року.

Також демонструються макети перспективного ракетоносія "Маяк 33-4" на екологічно чистому паливі і перспективного двигуна RD810, також на екологічно чистому паливі (суміш рідкого кисню і гасу).

"При його виготовленні реалізуються технології, якими володіють лише Росія, Китай і Україна", – підкреслив Осипенко.

Запуск українського супутника "Либідь-1" неможливий

Запуск українського телекомунікаційного супутника "Либідь-1", запланований з 2011 року, до кінця 2016 роки не здійсниться через те, що канадська сторона не виконала взяті на себе зобов'язань через з фінансові проблеми. Про це повідомив голова Державного космічного агентства України (ДКАУ) Любомир Сабадош.

"Коли ми в рамках пускового вікна на 2016 рік отримали позицію компанії MDA (канадська компанія-підрядник MacDonald, Dettwiler and Associates), то виявилося, що провести пускову кампанію в 2016 році з дотриманням всіх технічних умов неможливо", – сказав Сабадош.

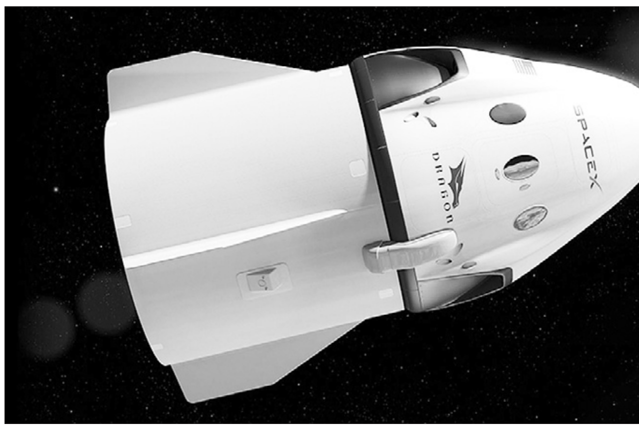
За його словами, Україна виконала перед компанією всі свої зобов'язання, на 100% профінансувавши цей проект.

Глава ДКАУ також зазначив, що на даному етапі тривають переговори з канадською стороною про завершення проекту.

Рішення про виготовлення та запуску телекомунікаційного супутника "Либідь" було прийнято в рамках реалізації проекту створення Національної системи супутникового зв'язку. В кінці 2009 року ДКАУ уклало контракт з канадською компанією MacDonald, Dettwiler and Associates Ltd. щодо виробництва супутника зв'язку та будівництва на території України об'єкта наземної допоміжної інфраструктури для його використання.

Запуск планувався ще в 2011 році, але неодноразово переносився з різних причин. Загальний обсяг фінансування програми був затверджений в розмірі 38,5 млрд грн.

Зараз супутник знаходиться на складському зберіганні в Росії.

SpaceX доставить людину на Марс у 2025 році

Американська приватна компанія SpaceX планує в 2025 році доставити астронавта або екіпаж астронавтів на Марс. Старт космічного корабля запланований на 2024 рік, повідомив глава компанії Елон Маск.

"Якщо все піде за планом, то ми зможемо здійснити пілотований запуск в 2024 році з доставкою (людей на Марс) в 2025 році, – відмітив Маск. – Такий план".

Керівнику компанії нагадали його фразу про бажання "померти на Марсі, але тільки не при посадці. Бажання обов'язково померти на Марсі у мене немає. Однак, якщо людина підшукує собі підходяще місце, щоб провести залишок життя, то Червона планета не є поганим варіантом", – з гумором зазначив Маск.

Китай планує нові наукові супутники

Китайська влада має намір протягом п'яти років запустити п'ять нових супутників в рамках космічної наукової програми.

Глава Центру космічної науки при Китайській академії наук У Цзи повідомив, що п'ять супутників, в тому числі апарат спільної китайсько-європейської місії, вивчатимуть вплив сонячної активності на Землю, проводитимуть аналіз процесів рециркуляції води і вивчатимуть чорні діри.

У Цзи також розповів про очікування великих проривів в цих сферах.

Крім того, Китай планує в найближчі роки запустити в космос свій покращений аналог космічного телескопа "Хаббл" (Hubble).

Як заявив академік китайської Академії наук Гу Идун, поле зору телескопа буде охоплювати простір в 300 разів більше, ніж здатний "Хаббл". Крім цього, китайський телескоп буде приєднаний до космічної станції.

Діаметр китайського космічного телескопа становить два метри, його роздільна здатність практично дорівнює параметрам "Хаббла".

Екіпаж МКС затримається на станції через перенесення запуску "Союз-МС"

Повернення екіпажу з Міжнародної космічної станції корабля "Союз ТМА-19М" на Землю намічено на 18 червня через перенесення пілотованого запуску першого корабля нової серії "Союз-МС" з 24 червня на 8 липня.

Це стало відомо 6 червня після засідання Державної комісії ГК "Роскосмос", на якому були розглянуті питання підготовки до старту пілотованого корабля "Союз МС" і вантажного корабля "Прогрес МС-03", а також хід підготовки до повернення на Землю корабля "Союз ТМА -19М".

Для підвищення безпеки польоту до МКС першого пілотованого корабля нової модифікації "Союз-МС" вирішено провести ряд додаткових тестів програмного забезпечення. У зв'язку з цим старт корабля перенесений з 24 червня на 7 липня.

Запуск вантажного корабля "Прогрес МС-03" перенесено з 7 на 17 липня.

"Зараз вже з упевненістю можна сказати, що з технічних причин запуск космічного корабля нової серії "Союз-МС" з черговою експедицією на МКС буде перенесено з 24 червня на 8 липня. Відповідно, зрушиться на більш пізній час і повернення екіпажу в складі Тімоті Піка, Тімоті Копри і Юрія Маленченка, що працює зараз на станції. Поки складно сказати, на скільки їх попросять затриматися і попрацювати ще. У будь-якому випадку, додатковий час знаходження на станції буде додатково оплачено", – зазначив представник ГК "Роскосмос".

Сторінку підготував Віктор Гедз.

Історія української авіації

8 червня 1994 р. *– перша участь літака Су-27 ВПС ЗС України в міжнародному авіаційному святі "SIAD-94" у Словаччині, екіпаж І.Черненка.*

20 червня 1998 р. *– перший в історії авіації України і СНД переліт винищувача Су-27 через океан з аеропорту Івано-Франківськ на авіабазу Сеймур-Джонсон (США), І.Черненко.*

4 липня 2000 р. *– у ході навчань "Щит миру – 2000" вперше в історії авіації ВПС ЗС України і США шість літаків Іл-76МД та шість літаків С-130 виконали спільне десантування парашутистів і бронетехніки на Яворівському полігоні.*

5 липня 1998 р. *екіпаж М.Коваля на літаку Су-27 ВПС ЗС України взяв участь у святкуванні 50-ї річниці ВПС Ізраїлю.*

18 липня 1996 р. *– вперше ВПС ЗС України взяли участь у військовому авіашоу "International air Tattoo -96" (Великобританія). Перше місце в змаганнях з вищого пілотажу і головний приз "Супер Кінг" присудили М.Ковалю, який виступав на літаку Су-27.*

19 липня 1997 р. *відбувся перший виступ пілотажної групи ВПС ЗС України "Українські соколи" за кордоном на Королівському Міжнародному авіашоу (Великобританія).*

21 липня 1998 р. *на Королівському Міжнародному авіашоу на авіабазі Фейрфорд (Великобританія) український льотчик О.Варєєв на транспортному літаку Ан-72 виконав фігури вищого пілотажу і завоював перше місце у класі транспортних літаків, отримавши перехідний "Гран-прі".*

З рибалок – у штурмани бомбардувальної авіації

7 червня виповнилося 100 років від дня народження одного з сотень льотчиків-українців, удостоєних за подвиги на фронтах Другої світової війни найвищої нагороди СРСР – звання Героя Радянського Союзу, полковника Петра Козленка.

Петро Козленко походив із простої української родини трударів. Він народився 7 червня 1916 року у місті Богоявленську (сьогодні – це один із районів Миколаєва). Оскільки найважливішим джерелом доходів населення приморської Херсонської губернії, до складу якої на той час входила сучасна Миколаївщина, було рибальство, то, зрозуміло, майбутній льотчик рибалкою був уже змалку. Після школи юнак поїхав до далекого Ленінграда, де невдовзі закінчив рибопромисловий технікум та повернувся на малу батьківщину, влаштувавшись працювати на посаду техніка з видобутку риби Миколаївської облрибспілки. Вже через рік, у 1937-ому, молодий спеціаліст став директором Генічеського риброзплідника. Та недовго тривало кар'єрне зростання фахівця того зловісного року. Ні, йому поталанило, і, як сотні тисяч інших радянських людей, він не був репресований – його призвали до війська.

У 1938 році Петро Козленко став курсантом Краснодарського військового авіаційного училища штурманів. Закінчив його лейтенант Козленко за рік до війни, у 1940-му. Як і більшість курсу, служити потрапив до бомбардувальної авіації. Служив льотчиком-спостерігачем у 43-му бомбардувальному авіаційному полку Західного особливого військового округу.

На фронті – з перших же днів, одразу ж після того, як без оголошення війни нацистська Німеччина напала на Радянський Союз. У складі екіпажів полку щодня здійснював по декілька вильотів на розвідку, бомбардування наступаючих колон вермахту, знищення мостів і переправ, підтримку наземних військ, що оборонялися й зрештою відступали на схід.

9 липня 1941 року літак, на якому штурманом літав лейтенант Петро Козленко, був збитий під час виконання завдання за лінією фронту. Та молодий штурман зумів вийти до своїх.

У складі 24-го бомбардувального авіаційного полку 241-ї бомбардувальної авіаційної дивізії 3-го бомбардувального авіаційного корпусу 16-ї повітряної армії 1-го Білоруського фронту капітан Петро Козленко воював на бомбардувальниках СБ, Р-Z та Пе-2 на Брянському, Воронезькому, Центральному, Білоруському та 1-му Білоруському фронтах. Брав участь в Орловсько-Брянській операції, Курській дузі, визволенні Лівобережної України, Білорусі та Польщі, у Берлінській операції. Загалом за роки війни штурман авіаційної ескадрильї здійснив 181 бойовий виліт на розвідку і бомбардування ворожих військ і комунікацій.

Після війни офіцер-льотчик продовжив військову службу. Указом Президії Верховної Ради СРСР від 15 травня 1946 року за мужність і героїзм, виявлені в боях, капітанові Козленку Петру Олексійовичу присвоєне звання Героя Радянського Союзу з врученням ордена Леніна і медалі "Золота Зірка".

У 1949 році майор Петро Козленко закінчив Краснодарську вищу офіцерську школу штурманів ВПС СРСР. Служив у Південно-Уральському та Забайкальському військових округах на посадах начальника комендатури авіаційного гарнізону та старшого штурмана командного пункту корпусу ППО. У запасі – з 1960 року. Не стало Героя Радянського Союзу полковника Петра Козленка 23 березня 1989 року.

Гарна, втім, недопрацьована ідея

У 1923 році конструктор французької фірми Nieuport-Delage Д'ється завершив проект нового винищувача, що отримав позначення NiD.37. Літак, який ще до свого першого польоту був показаний широкому загалу на виставці Salon de l'Aeronautique у грудні 1922 року, вперше злетів у повітря у квітні наступного року.

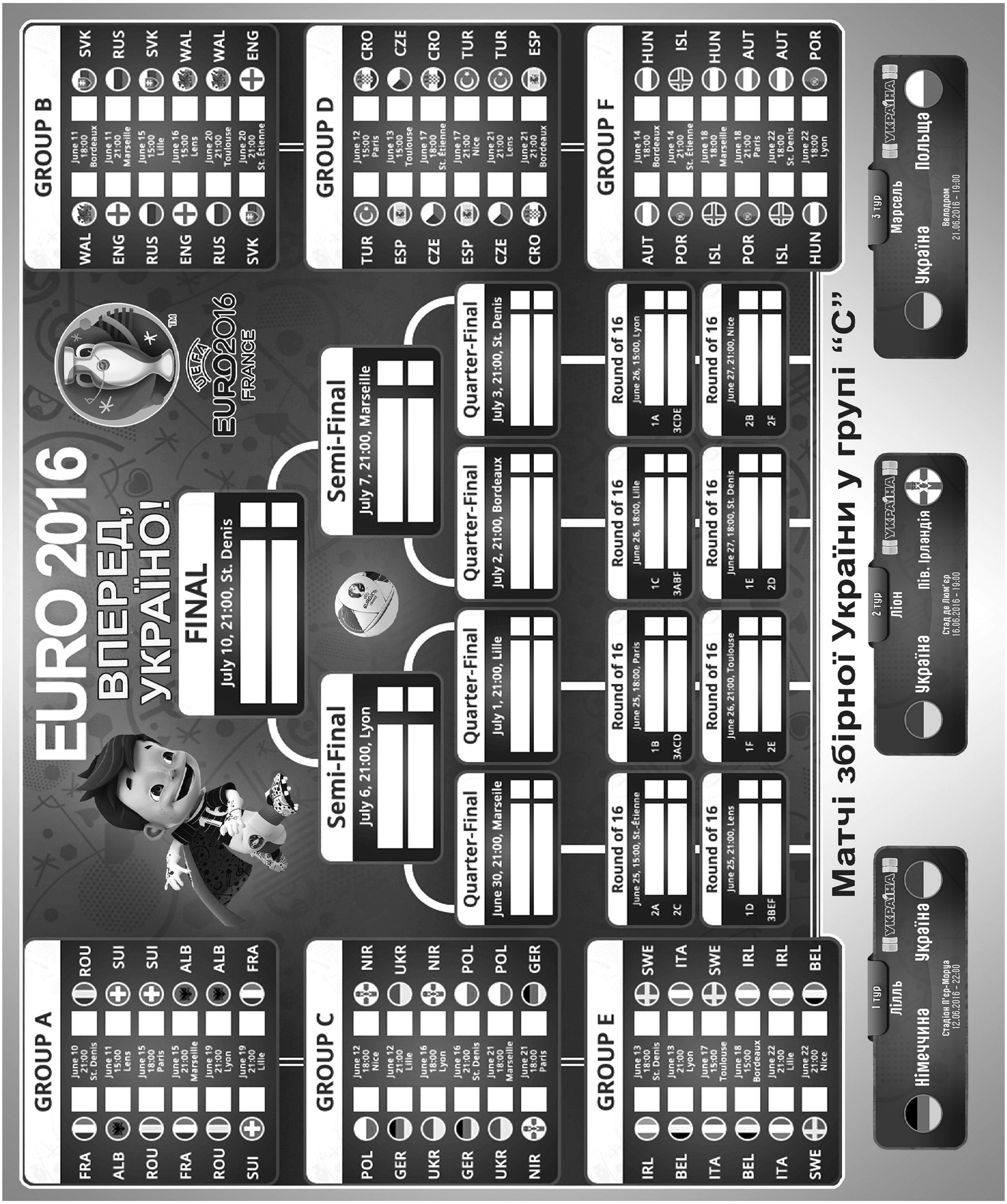

Винищувач, на конструкцію якого суттєво вплинув Nieuport 31, являв собою одномісний півтораплан із дерев'яним фюзеляжем типу монокок, обладнаний двигуном Hispano-Suiza 8Fb потужністю 300 к.с. із турбонагнітачем Rateau. Озброєння літака було стандартним для французьких винищувачів тієї пори – два синхронізовані кулемети Віккерс Mk.I калібру 7,7 мм (у різний час випускалися моделі калібру 7,69 та 7,71мм, для Російської імперії – 7,62 мм).

Крила літака мали спеціальний злам для покращання огляду з кабіни, розташованої прямо зверху крила центроплана. Переднє центрування літака компенсувалося невеликою додатковою площиною на стійках винесеного наперед шасі. Цікавим було й конструкторське рішення щодо повітрозабірників радіатора: вони знаходилися над кореневою частиною крила, тоді як сам радіатор розташовувався всередині.

Та вже на початку 1923 року мрії конструктора були зруйновані. Спочатку підвела геометрія – досить грубий фюзеляж, попри краплеподібну форму, стійко чинив опір потокам повітря. Але ще гірше себе поводив турбонагнітач. Замість того, щоб радикально збільшити потужність двигуна й дати літаку нечувану перевагу у швидкості, він став справжнім тягарем – зайвою вагою та лобовим опором. Справа в тому, що принципово правильна ідея використовувати для наддуву енергію вихлопу не була підкріплена матріалами – не знайшлося достатньо жаростійких сталей. Як результат, проектну швидкість у 250 км/год набрати не вдалося – вийшла максимальна 200 при крейсерській 180 км/год.

Таким чином, під час випробувань літака NiD.37 з'ясувалося, що він не відповідає вимогам, які висували перед конструкторами військові авіатори. Це стало причиною до закриття програми.

Підготував Олексій Тригуб. "Крила України".

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
Віддруковано у ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів. Автор несе персональну відповідальність за достовірність фактів. Листування з авторами ведеться лише на сторінках газети. При передруку посилання на "Крила України" обов'язкове.

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця,
вул. Стрілецька, 105
тел: 067-587-02-96,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса: **krula_ukr@i.ua**

Головний редактор
М. ПОПЛАВСЬКИЙ
Заст. головного редактора: С. Клименко.
Відповідальний секретар: О.Олехнович.
Дизайн та верстка: Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Тир. 8450 Зам. № 162221.
Перший редактор Сергій Свенцицький

Як журналісти бійців за довіру нагороджували

У день свого професійного свята журналісти вирішили віддячити військовим за два роки довіри на фронті. Адже потрапити в небезпечні точки журналістам допомагають не акредитації, а допомога на свій страх і ризик офіцерів. Оскільки орден “За довіру” не має офіційного статусу, засновники називають нагороду народною. Символічні нагрудні знака за дружбу і не раз врятоване життя кореспондентів на передовій були вручені в Національному музеї історії України.

– На жаль, розуміння того, що інформаційне поле – це таке ж саме поле бою – приходить дуже запізно. Я хочу подякувати всім журналістам, які в такій складній обстановці, опікуються і воюють за за Україну. Слава Україні! Героям Слава, – говорить Михайло Забродський, командувач ВДВ ЗС України.

Для участі в нагороджені зібрали півсотні бійців із різних підрозділів АТО. Бійці їхали з усіх куточків України. Їм було вкрай важливо почути ці слова вдячності. Саме ці військові допомагали журналістам потрапити у небезпечні місця і показати правду про війну.

– Коли я була поряд із військовими – Піски, під аеропортом – багато точок – у мене не було страху, в першу чергу через те, що вони – броня, – коментує журналістка українського телеканалу. – Там, де життя і смерть поряд – там перевіряються друзі.

У залі ті, з ким військкори пліч-о-пліч стоять на лінії вогню. Вони закривають журналістів від

обстрілів і проводять перевіреними стежками по замінованих полях, – говорить військовий кореспондент Ірина Баглай.

Військовий кореспондент 24 Каналу Володимир Рунець вручав нагороду Дмитру Годзенку. Посмертно.

– Це справжній герой, який віддав життя за нас із вами. Це тато мого колеги, прекрасного журналіста, професійної людини Олексія Годзенка, – виголосив зі сцени Володимир Рунець.

Дмитро Годзенко загинув 31 березня близько 6 ранку під час мінометного обстрілу у Зайцевому, за день до демобілізації. Тепер нагороду отримав його син Олексій, також військовий кореспондент.

– Це нагорода від людей, а не від держави. Такі нагороди, як на мене, більш цінні і для бійців, і для пам’яті людей. Щодо мого батька – те що ми всі маємо зробити, щоб ця смерть не була марною – щоб жодна гнида українського суспільства не могла продовжувати нищити Україну,– сказав син загиблого героя Олексій Годзенко.

Підготувала Анастасія Олехнович. “Крила України”.

Двокрила комаха
Гірська система в Америці
Наперед умовлене побачення
Сотка землі
Корабель Кусто
Група народів на півночі Росії
Дрібна французька монета
Народ в Індії та Бутані
Майстер повітряного бою
Група довгохвостих папуг
Великий морський рак
Англійське ячміне диво

Чародій
Дія у виставі
Хижак родини кошачих
Літак F-15
Кормова частина палуби
Сорт твердих цукерок
Континент
Протитанковий ракетний комплекс
Шахова нічия
Жіноче ім’я
Регіон у Південній Америці

Вибухівка
Нота
Штат у США
Глибока крута западина
Солістка гурту “Город 312”
Чоловіче ім’я
Перший вітчизняний літак
Місто у Киргизстані
Німецький фізик
Марка пістолета
Марка автомобіля
Робоча шлюпка
Східна настільна гра
Вульгарна лайка
Безправна людина
Український добровольчий батальйон

Наші перемоги в авіамодельному спорті

Третьокурсник факультету машинобудування і транспорту Вінницького національного технічного університету Павло Мазур виборов перше місце на Кубку світу і став володарем Кубку Євразії з авіамодельного спорту серед юніорів. Про це повідомили в управлінні фізичної культури і спорту Вінницької облдержадміністрації.

А 16-річний український школяр Ілля Редюк з Київщини виборов золото на Чемпіонаті світу із повітряного бою серед дорослих та юніорів, який відбувся в Австралії на початку травня.

У командному заліку збірна України посіла третє місце.

В категорії повітряного бою (моделі F2D) змагалися понад 50 учасників. У фіналі Ілля Редюк переміг учасника від Росії.

“На Чемпіонаті світу слабких не буває. Туди приїжджають найсильніші спортсмени з різних країн. Дуже був здивований своїй перемозі. Це для мене велика честь. До Австралії з собою везли 12 літаків, 5 із яких розбились”, – зазначив Ілля.

Загалом у Чемпіонаті світу з авіамодельного спорту взяли участь понад 500 представників із майже 20 країн світу.